

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

CITATELJE OPOZARJAMO,
da pravočasno obnovite naročnino. S tem nam boste mnogo prihranili pri obminih. — Ako že niste naročnik, pošljite en dolar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3—1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No 147. — Štev. 147.

NEW YORK, MONDAY, JUNE 26, 1939—PONEDELJEK, 26. JUNIJA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

CHAMBERLAIN POSVARIL NEMCIJO IN JAPONSKO

ANGLIJA ŽELI USTANOVITI MIR NA SVETU, DA BO MOGEL VSAK NAROD MIRNO ZIVETI

Chamberlain je pripravljen s pogajanjem rešiti probleme. — Anglija se v svoji vnanji politiki ne bo v pognila nobeni sili. — Nemško časopisje je sprejelo Chamberlainov govor hladno in posmešno.

CARDIFF, Anglija, 25. junija. — Ministrski predsednik Neville Chamberlain je včeraj pred 10,000 poslušalci izrekel proti Nemčiji zelo ostro svarilo, ko je napadal nemško propagando zaradi napačnih in neutemeljenih sumničenj in rekel:

"Angleško upanje na sodelovanje z Nemčijo mora ostati sanje, dokler Nemčija ni pripravljena opustiti svojega krivičnega sumničenja in pokaže, da je odkritosrčno pripravljena pametno govoriti s pametnimi ljudmi.

"Še enkrat ponovim in to je moja zadnja beseda: ne nasprotujemo premembam, kajti v premenljivem svetu so od časa do časa premembe potrebne. Toda odločno nasprotujemo uporabi sile, da se dosežejo premembe, ki jih je mogoče doseči s pogajanjem, toda je dodal: "Nobena angleška vlada se ne bo vpognila povelju kake druge države glede svoje vnanje politike."

Odločno je zavrgel nemško trditev, da hoče Anglija obkoliti Nemčijo in uničiti njeno industrijo.

"Kako nespametno je mišljenje te dežele!" — je vzkliknil Chamberlain. "Cilj naše vnanje politike je sedaj kakor vedno, postaviti miren svet, v katerem more vsak narod iti za svojim poslom varno in zaupno.

"V takem svetu moremo videti veliko priložnost za razmah Nemčije in zaposlenost nemških delavcev, kajti vsaka država potrebuje blago in izdelke, katere znajo prav dobro izdelovati nemške in angleške industrije. V svetu, v katerem bo postavljen zaupanje, bi naši dve deželi mogli sodelovati v izkoriščanju virov, ki še počivajo in ki bi prinesli pravo vrednost obema deželama."

Nato je pričel Chamberlain govoriti o veliki moči angleške vojne mornarice.

"Danes je naša mornarica najmočnejša na svetu," je rekel. "Naša armada z vsakim dnem narašča po številu in učinkovitosti orožja, kar pa se tiče zračne sile, vam ne bom navedel števil, toda povedati vam morem, da se je zadnje mesece razvila daleč preko našega pričakovanja, kakovosti osobja in naglice in moči njenih aeroplanov pa ne morem prekositi nobena zračna sila kake druge države."

"To mogočno orožje ne ogroža nikogar, toda sedaj je na razpolago, da se moremo z njim postaviti proti vsaki agresivnosti. Pogodbe, ki smo jih sklenili in jamščine, ki smo jih dali drugim evropskim državam, imajo isti namen: da utrdimo mirovno fronto in da branimo neodvisnost držav, čijih vera v svojo lastno varnost je bila omajana vsled usode drugih."

BERLIN, Nemčija, 25. junija. — Nemški vladni krogi so sprejeli Chamberlainov govor v Cardiffu hladno in celo posmehljivo.

Listi posmešnovalno pišejo o angleških pogajanjih z Rusijo. "Ponosni posebni odposlanec ponižno čaka na nov sestanek v Kremliju," pravi nek list.

"Nikdo naj ne misli, da si bomo obrabili svoje močigane glede izida pogajanj v Moskvi."

"Za 'mirovno fronto' je treba najti drugo besedo za vojaško, politično in gospodarsko zvezo, ki je naperjena proti Nemčiji."

Zapadna fronta je dobro pripravljena

ANGLEŽEV IN FRANCOZOV NE MORE NIČ PRESENETITI

PARIZ, Francija, 25. junija. — Vsak četrtek opoldne se oglašijo sirene, da jih je mogoče slišati po celem Parizu, da bodo prebivalci pripravljene na morebitni zračni napad.

Kaj mora vsakdo storiti ob napadu, je bilo pojasnjeno. Kadar se oglašijo sirene, tedaj vsakdo pogleda na uro, da se prepriča, ko je pravi čas.

Po celem mestu so bila izkopana zavetišča za one, ki niso blizu doma, ako bi prišel zračni napad. Izdelan je bil natančen načrt za odhod prebivalstva iz mesta.

Francije vojna ne more tako nepričakovano in nepripravljeno zajeti, kot leta 1914. Pripravljeno je vse do najmanjše podrobnosti za vsak napad. — Prebivalci niso več tako zbegani, kot so bili pred enim letom, ker se zaveda, da je bilo za njihovo varnost dobro preskrbljeno.

Medtem ko je bila pred svetovno vojno Anglija obvezana poslati v Francijo le nekaj divizij, ako bi Nemčija skozi Belgijo vpadla v Francijo, je sedaj tesna vojaška zveza med Anglijo in Francijo. Izdelani so podrobni načrti za skupno vrhovno poveljstvo nad armado, mornarico in zračno silo.

Sedaj je gotovo, da Nemčija nikakor ne more pričakovati hitre zmage. Po krizi v septembru ste se Anglija in Francija temeljito pripravili, da moreta odbiti vsak nemški napad.

JAPONSKI HROŠČ PRIHAJA

Danes bodo jate japonskega hrošča, ki je živel pod zemljo 10 mesecev, prilezle na dan in se bodo razkropile po newyorški okolici v taki množini, kot še nikdar poprej.

Poljedeljski departament pravi, da bodo hrošči najprej uničili vse cvetje po farmah in vrtovih v okolici, nato pa bodo prišli na vrtove New Yorka in bodo uničili njihovo evetje.

Požrešni hrošči požro vse cvetje vrtne in drugih cvetlic, drevja in zelenjave.

Kot pravi poljedeljski urad, bo njihov pojav naslednji:

26. junija bodo prilezli iz zemlje.

4. julija bodo pričeli letati.

15. julija višek uničevanja in leženja jajčic.

10. julija bodo prišli v parke in vrtove New Yorka.

15. avgusta konec uničevanja.

30. avgusta se bodo zopet vrnili v zemljo za 10 mesecev.

Za uničevanje hrošča še niso našli pravega sredstva.

Dalje pravi nek nemški list, da bo politika sporazuma in uravnave ostala toliko časa prevarena, dokler se angleški vnanji urad drži sedanje politike.

JAPONCI SO POOSTRILI BLOKADO

Zablokirali so plovo po reki Haj. — Francozom pričena primanjkovati živeža.

TIENCIN, Kitajska, 25. junija. — Japonci so poostriili blokado angleških in francoskih koncesij v Tiencinu, ko so zablokirali plovo po reki Haj od Tiencina do Tangkua.

Nek angleški parnik je bil vstavljen, nek angleški državljani je bil pridržan štiri ure, predno mu je bilo dovoljeno potovati dalje v Tangku; več Angležev je bilo preiskanih.

Pri barikadah okoli koncesij je japonska straža prijela dva Angleža, ki sta se morala sleči, da ju je straža preiskala.

Odkar se je pričela blokada 14. junija, se je v francoskih koncesijah sedaj prvič pričelo kazati pomanjkanje živeža. V angleških koncesijah je pričelo primanjkovati živeža skoro takoj, toda Francozi so dobivali živež iz italijanskih koncesij.

Francoske oblasti so postavile straže okoli trgov, da si kdo ne kupi preveč živeža.

Japonski častniki so razglasili začasno vojno stanje v svojih koncesijah, ki so poleg angleških in francoskih koncesij. Na glavni ulici Asahi so Japonci vstavili ves promet.

V Tiencinu so 203 ameriški mornarji, ki pravijo, da prav lahko dobivajo živež in da jih Japonci preveč ne nadlegujejo. Mornari so nastanjeni v prostornih šotorih izven angleških koncesij, toda v japonskih koncesijah. Mornarji so dobili povelje, da v sedanjem napelem položajo nosijo vedno uniforme.

ŠANGHAJ, Kitajska, 25. junija. — Poročila iz Swatova naznanjajo, da angleške in ameriški parniki brez vsake o vire prihajajo v Swatov in tudi odhajajo, ako vozijo potnike, ali pošto, toda ne smejo voziti kakega blaga.

V Swatovu se nahajata dve angleški in ameriški bojni ladji.

Najboljše jih je pobirati in uničevati, toda to zelo malo pomaga.

VELIKANSKI NOVI TOP

Strelja s težkim nabojem na razdaljo 15 milj. — Krogla izkoplje 16 čevljev globoko jamo.

WASHINGTON, D. C., 25. junija. — Armadno poveljstvo je odrgnilo zastor tajnosti najnovejšega in najdaljšega topa, ki strelja 100 funtov težke izstrelke na razdaljo 15 milj.

Top meri v premeru 155 milimetrov, je zelo velik, toda gibljiv, in so ga preiskovali v Fort Bragg, N. C. Izstreljek je izkopal 16 palcev globoko jamo.

Ta top, ki so ga izdelali vojaški inženirji, so vojaške oblasti sprejele za standard za streljanje na razdaljo. Sedaj jih izdelujejo v večjem številu. S tem topom je mogoče obstreljavati sovražnikove rezerve, železnice, ceste in skladišče daleč za pravo fronto.

Top tehta 30,765 funtov, ali 15 ton, vžgi ga truck na 10 kolesih za naglico 12 milj na uro.

Topovi v obrežni artileriji so sicer večji, kot je novi top, toda jih ni mogoče premakniti.

PARKER IN SIN NASTOPIA KAZEN

TRENTON, N. J., 23. junija. — Ellis Parker, ki je star 67 let in je bil svojčas načelnik detektivnega urada v Burlington okrugu in njegov 38 let stari sin istega imena sta se včeraj zglasila v uradu poveljnega maršala Williama P. McDermitta, da nastopita svojo zaporno kazen: oče 6 let, sin pa 3 leta, ker sta odvedla Paula H. Wendela in ga z mučenjem prisilila, da je podal napačno izjavo, da je umoril Lindberghovega sina.

McDermitt in nek pomožni šerif sta spremlila Parkerja in sina v zvezo kazilnico v Lewisburg, Pa.

NI UMRL OB ČASU

COLDWATER, Mich., 23. junija. — Willard Hyatt je včeraj obhajal svoj 85. rojstni dan in je šel obiskat svoj grob, poleg katerega stoji nagrobni kamen z napisom: "Willard Hyatt, 1854-1934."

Nagrobni kamen si je dal postaviti leta 1919.

"Moj oče je umrl star 80 let, moja mati je umrla stara 80 let," je rekel Hyatt, "in tako sem mislil, da bom tudi jaz umrl v tej starosti. Izgleda, kot da je smrt pozabila na mene."

Njegova peta žena pa je rekla: "Šel bo, kadar ga bo Vsemogočni poklical."

NAGLA SMRT KONGRESNIKA

WASHINGTON, D. C., 23. junija. — Poslanca iz države Georgia Emmeta M. Owena je v taksiju zadela kap in je bil takoj mrtev.

KONFERENCA GOVERNERJEV

Jutri se sestane v Albany sedemindvajset guvernerjev amer. držav. — V sredo bodo gostje predsednika Roosevelta.

ALBANY, N. Y., 25. junija. — Jutri se prične tukaj 31. letna konferenca guvernerjev ameriških zveznih držav.

Povabljeni so vsi, toda konference se jih bo udeležilo le sedemindvajset. Nekateri so se opravičili, da jih zadržujejo njeni opravki.

Jutri jim bo newyorški guverner Lehman priredil banket, v sredo bodo pa gostje predsednika Roosevelta v Hyde parku.

Konferenci bo predsedoval guverner R. L. Cochran iz Nebraskae.

Med guvernerji jih je dosti, čijih največja želja bi bila, postati predsednik Združenih držav.

NEURJE NA ČESKEM

PRAGA, Češka, 23. junija. — Poročila iz Wisovice na Moravskem naznanjajo, da je v tamošnji okolici v velikem neurju izgubilo življenje 11 ljudi, med njimi 8 otrok in da še mnogo ljudi pogrešajo.

NEMCIJA NA FRANCOŠKI MEJI

PARIZ, Francija, 25. junija. — Po poročilih, ki prihajajo z meje, se ob francoski meji zbira mnogo nemškega vojaštva za poletne manevre. Mnogo vojaštva je prišlo v utrbe v gorah, kjer se srečujejo meje Francije, Nemčije in Švice. Zlasti mnogo vojaštva je v deti med Trierjem in Saarbruecknom nasproti francoskim utrdbam pri Bitchu in Wissembourgu.

Nemško vojaštvo je že v maneverskih postojankah v Badenju pri Colmarju, Mulhousenu in Ersteinu ob Reni.

HOLANDSKA KRAJICA V UTRDBAH

AMSTERDAM, Holandska, 23. junija. — Holandska krajica Viljemina je odpotovala na nadzorovanje vzhodne meje. Oglekala si bo obmejne utrbe in stanovanja tam nastanjenih vojakov.

GRŠKI KRALJ GRE V ITALIJO

ATENE, Grška, 23. junija. — Angleški kralj Jurij se je na rušileu odpeljal na mornariške manevre. Po končanih manevrih bo odpotoval v Italijo, kjer bo prisostvoval poroki svoje sestre s Spoletskim vojvodo.

ZURNALISTA SO POVALJALI V SMOLI IN PERJU

Mladenič je objavljaval v nekem listu precej pikre opazke, vsled česar ga je pet moških odvedlo in se maščevalo nad njim.

WARRENTOWN, Va., 25. junija. — Šerif W. S. Wolfe se mora baviti s precej zagonetno zadevo. Davi so privedli v bolnišnico 22letnega žurnalista Igora Cassinija, povaljanega v smoli in kurjem perju. Fant je bil bolj mrtev kakor živ in to vsled prestopnega strahu. Na telesu ima sicer nekaj ran, ki pa niso usodne.

Cassinija je že zaslišal okrajni pravdnik Clarence W. Carter ter izvedel naslednje:

Cassini objavlja svojo kolono v dveh washingtonskih listih. Njegove opazke so precej ostre in pikre. Posebno piko ima na gotove ženske iz takojmenovane višje družbe. Sinoči se je mudil na nekem plesu. Okrog polnoči ga pokličejo iz dvorane.

Zgrabilo ga je pet moških, maskiranih svedca, ga vrglo v avtomobil in ga odpeljalo kakšnih deset milj daleč na samotno prst. Tam so ga začeli daviti, da je skoro izgubil zavest. Slekli so ga ter ga povaljali v topli smoli in kurjem perju.

Nato je eden med njimi potegnili britev in mu zapretil s kastriranjem. Pretnje pa ni vresničil.

Odvajalec so se zatem odpeljali.

Časnikar Cassini je sin grofa Arthura Cassinija, ki je bil začasna McKinleyeve in Rooseveltove administracije ruski poslanik v zveznem glavnem mestu.

RAZGLEDNICE

Newyorške

SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO
ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE

50c

(Poština plaščna)
Vsoto lahko pošljete v smankah
po 2 ostroma po 2 cente.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Bakac, President J. Lapsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
in Kanado	Za pol leta
\$6.00	\$3.50
Za pol leta	Za Inozemstvo za celo leto .. \$7.00
\$3.50	Za pol leta
\$1.50	\$3.50

Subscriptions Yearly \$4.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMAJI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: Chelsea 2-1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujeta. Denar za naročilo naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naznudi prejšnje bivališče naznaniti da hitreje najdemo nastovnika.

NEMŠKA KULTURA

Na kak način širijo Nemci svojo "kulturo" na Češkem, je najbolj jasno mogoče razvideti iz pripovedovanja bivšega češkega senatorja Vojte Beneša, brata zadnjega čehoslovaškega predsednika dr. Edvarda Beneša.

Beneš pravi, da se nahaja v koncentracijskih taborih od 40 do 50 tisoč najodličnejših Čehov, katere nemški Gestapo muči na vse načine in da jih je že mnogo vsled prevelikega trpljenja pomrlo.

Beneš se je s svojo ženo v zaklenjenem železniškem vozu pripeljal v Varšavo, kamor je pred nekaj dnevi odpotoval v Anglijo. Pozneje misli potovati k svojemu bratu dr. Edvardu Benešu, ki je vseučiliški profesor v Chicagu.

"Življenje pod nemškim protektoratom je strašno in neznošno," pripoveduje Beneš. "Od 40 do 50 tisoč najodličnejših Čehov se nahaja v koncentracijskih taborih. Mnogi so izpostavljeni mučenju Gestapa in mnogo jih je bilo mučenih do smrti.

"Skušal sem vstrajati na Čehoslovaškem. Sklenil sem, da ostanem na svojem mestu, da bi bil s svojim narodom, upajoč, da bo saj našemu narodnem življenju dovoljeno hoditi dalje in da bodo vpadniki saj spoštovali naše narodne zaklade. Toda vpadniki ne prizanašajo ničemu. Vzeli so nam našo svobodo, gledališča, naše knjige, živče — vse. Nemški vojniki nam celo jemljejo naše žene."

Čehi ne dobivajo drugih novic, kot kar jih pride iz Nemčije. Boje se poslušati radio, ki prinaša novice čez mejo, ker so v nevarnosti, da jih aretirajo nemški detektivi.

Tako Hitler širi nemško kulturo med češkim kulturnim narodom.

In kot pravi Beneš, čakajo Čehi še hujši časi. Na Češkem in Moravskem je polno nemškega vojaštva. Hitler nekaj pripravlja in najbrže bo počilo v septembru.

To je razvidno iz tega, ker je feldmaršal kot načelnik petletnega gospodarskega programa odredil, da morajo celo vseučiliški dijaki pomagati pri letošnji žetvi in mlatvi.

Hitler je sklenil, da mora biti letošnja letina čimprej pospravljena in shranjena za armado in narod. Jasno je tedaj, da ima Hitler pred seboj namere in cilje, ki morejo voditi v vojno.

Njegova knjiga "Mein Kampf" je njegov evangelij, katerega se natančno drži. In v tej knjigi je Hitler zapisal, da mora Nemčija dobiti bogate žitnice Ukrajine.

Predno pa more zasesti Ukrajino, si mora podjarmiti Poljsko, zato se ob poljski meji zbira toliko nemškega vojaštva.

Toda Poljska se mu ne bo predala brez boja, kot se je Čehoslovaška.

Hitler je v svoji vrtoglavosti zamislil veliko, mogočno Nemčijo, da bi zavladovala svetu. Toda narodi se dramijo in ga bodo ustavili.

Prav gotovo čaka Hitlerja ista usoda, ki je zadela velikega Napoleona — Waterloo.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postrze- ni boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnjava Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA":
216 West 18th Street New York, N. Y.

POGLED NA LETALIŠČE RANDOLPH FIELD V TEXASU

Letališče je predvsem namenjeno vežbanju kadetov Združenih držav.

Iz Slovenije

UBIJALEC SVOJEGA SINA

Pred celjskim okrožnim sodiščem je bila obravnavana proti 63-letnemu prevzitarju Gašparju Krajncu iz Novak pri Novi cerkvi, ki je iz sovraštva ustrelil svojega sina Martina. Gašper se je poročil s svojo ženo leta 1904, v zakonu pa ni bilo pravega družinskega soglasja in ljubezni, kar je povzročilo, da sta se začela moč in žena mrzeti. Mož je začel pretopavati ženo, preganjati svoje otroke, prišlo je tako da leč, da jih je leta 1927 izpodil z ženo vred iz hiše. Najmlajši hčerki je bilo takrat 3 leta. Mati je prenašala vse gorje iz ljubezni do otrok. Najela si je hišo v Novakih in živela s svojimi otroci lepo v miru. Gašper pa je še bolj zasovražil ženo, zlasti je mrzel 26-letnega sina Martina, ki ga že v mladosti ni maral. Na veliko soboto sta bila Martin in njegov brat Ivan pri Zupaniku v Novakih. Martin je hotel popoldne v Celje in je šel mimo o-

četove domačije. Oče se je pravkar vračal iz kleti. Gašperja je jezilo, da hodi njegov sin mimo njegove hiše, saj mu je strogo zabičal in prepovedal, da ne sme stopiti korak na njegovo zemljo. Približal se mu je in brez vsakega povoda štirikrat ustrelil proti svojemu sinu. Četrti setrel je zadel Martina, da je kmalu izginil.

Gašper Krajnc se je pri obravnavi delal gluhlega. Njegov obraz, ves starikav in izmozgan, je bil še posebno upadel. Ko je državni tožilec prečital obtožnico, je z močnim glasom zatrjeval sodnikom, da se je hotel braniti svojega sina. Pa so prišle priče, sinova, hčerka, njegova žena in drugi in vsi so pričali zoper njega. V pričevanje posameznih se je vmešal in jim grozil, da njega čaka kazen na tem svetu, druge pa na drugem svetu. Gašper Krajnc je bil obsojen na 20 let ječe in na trajno izgubo častnih državljskih pravic. Obsojeni je sprejel kazen zago- vornik pa mu je rekel, da ne dela priziva, ker če mu tuči zmanjšajo kazen, je ne bo mogel odslužiti. Na palico se opirajoč je stopal Gašper mimo svoje žene in svojih otrok v zapor. Ni jih pogledal, njegove oči so mirko zrle v tla.

Komaj se je po zadnji povodnji voda malo odtekla, že je zopet druga, hujša poplava. Vsled neprestanega deževanja se Krka in Radulja spet razlili po žitnih poljih, travnikih in vaseh. Živina po hlevih vsa sestradana žalostno meke, ker mora v več krajih stati do pol metra in še več v vodi noč in dan. Kako bi tudi ne? Sena in druge krme marsikje ni več, a detelja in drugo je pa pod vodo. Prav žalostno je gledati, ko vozi marsikateri gospodar iz više ležečih njiv krmo sproti v čolnu namesto na vozu domov.

Posebno prizadete so zopet vasi Dobrava, Čučja mlaka, Hrvaški brod, Zameško, Mršča vas, in Čisti breg. Vse je obupano. Izračunano je, da je v teh vaseh najmanj 200 ha rodovitnega krasnega polja pod vodo.

KRKA IN RADULJA STA ZOPET PRESTOPILI BREGOVE

Posebno prizadete so zopet vasi Dobrava, Čučja mlaka, Hrvaški brod, Zameško, Mršča vas, in Čisti breg. Vse je obupano. Izračunano je, da je v teh vaseh najmanj 200 ha rodovitnega krasnega polja pod vodo.

STRAŠEN ZLOČIN NA GORENJSKEM

Vsa Gorenjska je pod vti- som strašnega dogodka, ki se je izvršil v Ljubnem na Gorenjskem. Ljudje se skoraj nič drugega ne pogovarjajo, kakor o strašnem umoru, ki ga je izvršil starejši oženjeni po-

sestnik nad 20-letno služkinjo Marijo Ceferinovo.

Marija Ceferinova je bila drugo dekle 18 članske družine, ki je do nedavna stanovala v svoji hišici v Zalem logu v Seliški dolini. Ta hišica je bila letos prisilno prodana in zato je oče Ceferin prošil za delo na železnici. Vsa družina se je nato preselila v Ljubno na Gorenjskem, kjer pa je vladala revščina, ker so plač eprogovnih delavcev silno majhne, posebno za tako veliko družino. Hčerka Marija je pred kratkim šla služiti k Čukovim na Posave. 2. junija popoldne se je pripeljal na postajo Otoče 45-letni posestnik Janez Rant iz Žbont pri Zalem logu.

Poizvedoval je za Ceferinovo Marijo in se izdajal za njene- ga ženina. Ko je izvedel, da služi pri posestniku Kokalu, je šel tja in prošil gospodarja, če bi smel govoriti z dekletom.

Gospodar, misleč, da gre za resnega ženina, je dovolil se- stanek v hiši. Nekaj pred pol- dnevom je Marija zapustila Kokalovo domačijo in šla k svoji materi, kjer je potožila, da jo je prišel nadlegovat Rant in hoče, da bi odšla z njim. Po- vedala je, da tega človeka ne mara, da je Rant poročen in ima nedorasle otroke

Na poti proti domu je pa Rant ustavil Marijo Ceferino- vo in jo zvalil proti bližnjemu gozdu, kjer jo je zopet nadle- goval. Med njima se je naj- brže vnel hud boj, v katerem je Marija Ceferinova podlegla kot žrtev noža.

SE IMATE PRILOŽNOST NAROČITI TE ZANIMIVE KNJIGE, KER IMAMO NEKAJ ZBIK SE V ZALOGI... VSAK PRAVI, DA SO VRE- DNE VEČ KOT \$1.35. NAROČITE JIH DANES

Knjige Družbe sv. Mohorja ŠEST KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda Spisal DR. JOS. MAL
3. Življenje svetnikov
4. Slovenske večernice POVEST—"IZUM" Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
5. Čuda narave Spisala MARIJA AHAČIČ
6. Ura češčenja

VSEH ŠEST KNJIG za \$1.35

Naročite pri:
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO BREZPLAČNO AKO NAROČITE

Slovensko- Amerikanski Koledar ZA 1939

Cena Koledarja je: **50 centov**

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"
216 West 18th Street New York, N. Y.
(Lahko pošljete vašto v poštah znamenih po 2 celtoma po 3 cente)

Peter Zgaga

Pred leti je bila prišla v naše kraje čudovito lepo deklina. Pa ni bila samo lepa. Tudi pri- jazna in usmiljena je bila, da malo takih.

Moški so lazili za njo podne- vi in ponoči.

Pipa pri vinskem sedu nima toliko mušic, kot je imela ona čestilcev.

Učitelj, kmetski fantje, šta- cunarji in uradniki — vse se je potegovalo za njeno milost in naklonjenost.

Nekega dne je pa prebledela in začela veneti.

Ni minilo leto, ko je povira krepkega fantiča.

Takrat se je pa vnela voj- ska — kdo je oče!

Hudo je bilo, ker ni hotel ni- kdo njenih brezštevilih obože- valcev očetovstva priznati.

Za tak slučaj je pa sodnija na razpolago, in kar reče žen- ska pred sodnijo, tisto obve- lja.

Mlada mati je šla in pričala ter svoje pričevanje s prisego potrdila, da je najbogatejši možak v mestu oče njenega o- troka.

Možak je bil tako nekako pri petdesetih letih, imel je mlado srece, denarja pa kakor pečka. In še vdovec je bil povrhtega.

Pokoril se je sodnikovi raz- sodbi, vstal se je v božjo voljo ter začel plačevati, da je bil črn.

Nezakonski oče je moral skri- beti za otroka do petnajstega leta. Materi je bilo hudo in težko, dokler ga ni spravila iz plešic in mokrote. Potem ji je bilo lažje.

Oče je imel rad svojega po- tomea, niti na misel mu pa ni prišlo, da bi se poročil z zape- ljanim dekletom.

Raje ji je plačeval. Za denar mu ni bilo toliko kakor za sramoto.

No, nji je bilo vseeno, samo da je vsak mesec dobila, kar ji je šlo po postavi.

Nabavila si je lepo stanova- nje in dosti lepih oblek. Mo- ške kompanije ji pa seveda tu- di ni manjkalo.

Šlo je leto za letom. On ji je vsak mesec redno pošiljal in nazadnje že težko čakal, kdaj bo minilo petnajst let, da bo konec tega hudega in sramotnega davka.

Fant je rasel in se lepo raz- vijal. Življenje je mirno potekalo svojo pot.

Slednjič so se leta dopolni- la: fant je bil star mesec manj kot petnajst let.

Na ulici je srečal svojega o- troka, povabil ga je v hišo ter ga dobro pogostil.

Slednjič je spravil par bau- kovcev v kovrtec in jih izročil sinu rekoč:

— Na, to nesi materi. In po- vej ji, da je to zadnji denar, ki ga je dobila od mene.

Nekoliko se je zamislil in zlobno nadaljeval:

— In ko ji boš povedal, da je to zadnje plačilo, jo natan- čno opazuj, če bo kaj debelo pogledala.

Fant je nesel materi denar in ji povedal:

— Oče je rekel, da je to zad- nje plačilo.

— In kaj je še rekel? — ga je zvedavo vprašala.

— Rekel je, naj natančno pazim, če boš kaj debelo pogle- dala.

Ona pa se je na ves glas za- krohotala, spravila bankovce in naročila fantu:

— Zdaj pa pojdi k njemu in mu reci, da se mu lepo za- hvalim za ves denar, ki mi ga je dal v petnajstih letih. Pa se to mu reci, da ti nisi njegov sin. In ko mu boš to povedal, ga natančno poglej. In mi pri- di povedat, če bo kaj debelo pogledal...

Kratka Dnevna Zgodba

V BRZOVLAKE ZA MEJO

D. V.:
Bilo v nedeljo dopoldne, ko sem se vozil v najlepšem pomladnem jutru preko Gorenjskega proti državni meji. Vlak je bil poln nemških turistov. Vračali so se iz Dalmacije v domovino. V nabitem kupaču je sedela mlada dama s psikom, ki je prijetno migal z repom na še bolj prijazno ime "Cigo."

Pred Radovlico, kjer snuje med bilancami in salkonti svoje dele naš Jaka Špikar, se je pojavil med vrati kupača širokopleči orožnik in me pobral za potni list, ki ga je stisnil z debelo kopico že nabranih.

Potni list, viza — to so pojmi, o katerih premišlja danes širok svet in posebno še v Evropi na stotine emigrantov vseh mogočih narodov in nas, posebno pa še Abrahamo vih potomcev. Knjižnica, zavoljo katere se dogajajo danes dnevno velike žalostne na tem božjem svetu. Obljubljena dežela desetletij, ki postajajo dneve in dneve pred nemškimi policijskimi uradi in vseni mogočimi poslanstvi in konzulati širok tretjega rajha. Drobcena knjižnica, ki ždi zaprašena in zapuščena v kakem kotu založenega kovčega, dokler ne namerimo koraka preko mejnikov naše domovine. Tisti trenutek postane iz te neznanke knjižnice, alter ego, brez katerega ni mogoče storiti koraka v tujini. Brez nje je človek deset korakov od domače meje kakor ladja brez krmila in riba brez vode.

In vendar so bili časi, ko večna državljani evropskih držav sploh ali vedela, kaj in kak je potni list. Izjema so bili samo Rusi, ki že itak vedno ubirajo svoja posebna pota. Bilo je to še pred 23 leti, ko je bil potreben potni list z vizumom samo za pokojno carsko Rusijo in umirajočega moža ob Bosporu. Takrat se je država brigala za svoje državljane le v toliko, kolikor so plačevali v redu davke in odsluževali svojo obvezno vojaško dolžnost. Za tuje se

je brigala tem manj, ker itak niso služili v njeni vojski. Zato je takrat lahko potoval naš na Rusko in Turško s potnim listom dr. Nika in se čudil, ko mu povedali na srbsko-turški meji, da vedo, da ni dr. Niko. Obzirno pa so dostavili, da jih ne zanima, kdo je v resnici.

Bili so to zlati časi, ko se je policija brigala zato, da je zapirala v špekulacije razgrajajoče pijance in lovila zločince. Človek se je lahko potikal po tujem, dokler je imel kaj evenka v žepu. Svet je bil odprt na vse štiri strani neba. Samo za Združene države je bilo treba pri nakupu vozne karte za parnik uradnega potrdila, da kupec ne živi v dvoženstvu in da ni udarjen na moške.

Iz premišljevanja o potnem listu in vizih me je zbudilo klicanje na jeseniškem peronu, kjer je stal orožnik s poslednjim potnim listom in iskal njegovega lastnika. Bil sem seveda jaz.

V Podrožici vstopijo v vlak nemški policisti in cariniki. S policisti je proces naglo končan. Žig v potni list, pa mirna Bosna. Cariniki hočejo vedeti, koliko ima človek v žepu dinarjev, mark, dolarjev, funtov, frankov. So hudo službeni in resnih obrazov izpolnjujejo prijavnne posele za tuje valute. Tudi kovčegi jih zanimajo in danes človek pri tem nikoli ne ve, kaj prav za prav iščejo. V stari hišah so malo pobrskali in iskali tobak. Danes iščejo tobak, devize, valute, čeke, in pa tuje časopise, ki jih zanimajo prav tako, kakor zlato in drago kamenje. In tako se lahko človek na meji prepriča, da je tudi star, že davno prečitani časopis še vedno lahko predmet posebnega zanimanja.

Vlak drvi skozi Rož, ki je ves odet v pomladno zelenje. Med njivami hite naši ljudje k maši. Globoko k tlom so sklonjene njihove glave. Pred njimi se podi trupa otrok, ki dvigajo desnico ter pozdravljajo

vlak: "Heil Hitler!" V Blaškem jezeru se beli odsev Kepe in izza Blekove žari Mangart s Kukovo Špico. Na stena Dobrača se kosati ogromen kljukasti križ. Zdrveli smo preko Zile. Spominjam se veselih in težkih dni, ki sem jih preživel v Korotanu. Minila so leta, ko smo hodili vasovat na Brnco, v Št. Jakob in v Žužalce. Kje so že leta, ko smo tod junacevali s pokojnim Miho Jeseničanom in ko sva romala z Markom iz Skoplja ob 10. obletnici plebiscita z Zmajevoga trga v Celovcu na policijsko direkcijo, kjer so nama pretipali obisti. In pozneje še parkrat.

Nemški sopotniki niso pokazali posebnega zanimanja za najjužnejši "gau" tretjega rajha. Rajši so pospravljali poslednje ostanke kranjskih klobas in hvalili božjo previdnost, da jim je poslala v Jesenicah naproti natakarka. Kajti po vlaku gre glas, da se je kuhinja v jedilnem vozu od Karavank sem že čisto isto vsmerila.

Po kosilu sem šel na kavo v jedilni voz. Vlak je sopihal po klanec proti Malnici. Razgled po dolini Moelde je bil krasen. Svoje dni je profesor zemljepisa v gimnaziji zahteval od nas, da smo znali vsa imena rek in hribov v predelu Tur nemško in slovensko. Mož je sicer promoviral "sub auspiciis imperatoris", bil pa je kljub temu in svoji z zlatom pretkani uniformi, v kateri smo ga občudovali vsako leto pri telovski procesiji, velik Slovenec in še večji Jugoslovčan. Še zdaj mi brenči po ušesih njegov lakonični: "Fant se mora učiti..." podprt z živim šibe, s katero sem iskal po slepemu zemljevidu "Wirdisch Matrei", ki sem jo naglo prevedel na njegovo nemalo začudenje v "Slovensko Matro." Razgled na zasnežene in zaledenele Ture je res veličasten. Zato pa je bila tem slabša kava z okusom po galunu ki sem ga moral grgrati v ljudski šoli, kadar me je pričelo boleti grlo in ko me je bolj vleklo na Mirje igrati se ravbarje in žandarije, kakor tolči poštevanke na Grabnu. Nekdo pri sosednji uži je mrmral v brado, da kuhajo kavo iz želoda. Če je res, se nisem upal vprašati.

V Schwarzbachu sem presegel v dunajski brzovlak Motovilil sem iz vagona v vagon, ker sem iskal pripravno mesto. Prostorja je bilo več ko dovolj. Iskal sem samo prikladne družbe. Na koncu v la ka sem res zagledal pripraven kupe in v njem prikupno damo s celo skladovnico kovčegov. Znamenje, da bova potovala lep konec skupaj. Zmašil sem se v kupe. Malo čudno sem pogledal, ko me je pričela sopotnica tako pozorno opazovati. Šinil sem s pogledom na vrata, boječ se, da sem zajudral v ženski kupe. Podzavestno sem si popravil kravato in se ogledoval, česa mi manjka. Na neprikrivito veselje sopotnice, ki me je odrešila s vprašanjem, ali sem Čeh, sem jo obelod pogledal ker bi prej pričakoval vsako drugo vprašanje. Končno se mi je posvetilo, ko sem videl, da gleda sopotnica na moj sokolski znak.

Ko smo se vozili skozi Pinzgau, kjer se vedno zastoj oziram po izvornih pinogavskih konjih, sva bila s sopotnico že v živih pomenku.

Bila je po rodu Čehinja, filmska igralka, poročena s Francozom in francoska državljanka. Zato je lahko zapustila svojo domovino in potovala v Pariz. Ob zasedbi Češke in Moravske je bila v Moravski Ostravi. Ob 9. so jo klicali znanci iz Prage, in jo telefonsko vprašali, če res koraka nemška vojska v Moravsko Ostravo, kar da je baje javil praški radio. Med pogovorom na telefonu je zaslišala ropot motorjev na ulici. Pogledala je skozi okno in videla prve kolone nemških tankov in oklopnih avtomobilov, ki so drdrali po mestnih ulicah.

Odpejala se je s svojim avtom v Prago, ki so jo Nemci že zasedli. Pot od Moravske Ostrave do Prage je bila zatrpna z nemškimi vojaškimi motoriziranimi kolonami. Na vsakih par sto metrov je stal vojaški avtomobil, tank ali oklopni voz.

Nekaj ur po prihodu nemške vojske na Češko so bili povsod nalepljeni lepaki vrhovnega

Primorske Vesti

NEZGODA POTNIŠKE LADJE.

V tržaško luko je priplul motornik "San Giusto" ki je last družbe za obalno plovlbo Istria-Trieste. Morje je bilo močno razburkano. Ko je ladja, ki je bila polna potnikov, pristajala ob pomoči, ga je val zanesel s precejšnjo močjo ob pomol, tako da se je prednji del ladje močno pokvaril. Med potniki, ki so se že pripravljali

Bližali smo se Inomostu. Na izkrcanje, pa je močni sunek povzročil pravo nesrečo. Okrog 20, kolikor jih je treščilo po stopnicah navzdol ali ob razne naprave na ladji, je bilo težje in lažje poškodovanih. Reševalci so skoraj vse prepeljali v bolnišnico, kjer jih po prvi pomoči ostalo še 5.

SMRTNI PADEK Z ŽIČNE ŽELEZNICE.

V bližini Kobarida se je smrtno ponesrečil 32 letni Rudolf Špehonja. Iz Kobarida se je vračal proti domu. Spotoma se je odločil, da si bo skrajšal pot. Na bližnji postaji žične železnice se je privezal na zaboj, ki so ga kmalu nato potegnili čez dolino na drugi breg. Med potjo pa se je utrgal jermen, ki se je z njim Špehonja pritrtil na zaboj žične železnice. Špehonja je treščil v neki prepadi in se je ubil.

STRELA UDARILA V DVE CERKVI.

Na binkoštno nedeljo se je med pozno službo božjo nena doma stegnilo, ulila se je močna ploha in udarilo je z veliko silo v strelovod farnega zvonika v Veržeju. Ljudje v cerkvi so bili trenutno malo zbežani — nekateri so celo odšli domov — večinoma pa so vztrajali do konca — ker kaj hudega se ni nobenemu zgodilo, edino žarnice v cerkvi so ugasnile.

Isto in isti dan se je dogodilo v belinski sosednji cerkvi.

Letošnjo deževje prinaša veliko škodo. Uničeno je mnogo trave, ki stoji v vodi. Čebelarji so po sedmih suhih letih upali na boljše žetev. Pa še akacijev med odnesel veter in dež. In letos bi ga bilo veliko. Zlaj cvete pšenica in tudi že trta — pa še sploh dežuje. Kakor so v aprilu hrepeneli po dežju, tako zlaj željno čakajo sonca, ker drugače bo škoda preobčutna.

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.
- II. ZVEZEK: Jurij Kobiha. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojnje. — Golida.
- III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.
- IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.
- V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.
- VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.
- VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Piva tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bratoma.
- VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.
- IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradeč. — Pona-rejeni bankovci.
- X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske močnatosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvorijo že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, a njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam ponustvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffig; Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Sapančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevc; Cicero, J. Pablan (Chicago, Oboto in Illinois); Joliet, Jennie Bambich; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago in Waukegan, Math. Waršek
- MARYLAND: Kittanning, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, L. Pisančič
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Goube, J. Levančič; Ely, Jos. J. Poshel; Eveleth, Louis Goube; Gilbert, Louis Vencel; Hibbing, John Poyta; Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA: Roundup, M. M. Pantan; Washoe, L. Champe
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Brooklyn, Anthony Stroj; Gowanus, Karl Bernice; Little Falls, Frank Nasko
- OHIO: Barberton, Frank Troha; Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karinger, Jacob Resnik, John Stappin; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kumšč; Youngstown, Anton Kikotič
- OREGON: Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Bensmer, John Jevnikar; Broughton, Anton Ipaeco; Conemaugh, J. Bresovec; Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik; Export, Louis Sapančič; Farrell, Jerry Okora; Forest City, Math. Roman; Fr. Hlodnikar; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Fr. Ferenčič; Johnstown, John Polenta; Krajs, Ant. Taušelj; Laserna, Frank Balloch; Midway, Joud Znat; Pittsburgh in okolica, Philip Progar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schiffrer; West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Štek; Sheboygan, Joseph Kebab
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher; Diamondville, Joe Bolko

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopnika tega ne priznava.

UPRAVA "GLAS NARODA"

S teboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

43

Vsi trije se nekaj časa prijazno razgovarjajo, nato pa pravi Niemann Hansu Dormecku: "Gospodu Stolbergu sem povedal, da si z aročen z mojo hčerjo."

Dormeck se čuti neprijetno zadetega. Misli, si, da pride Stolberg z Erlachom in njegovo hčerjo v stik in se boji da bo Senta na ta način izvedela o njegovi zaroki. Da potem ne bo mogel imeti nobenega več upanja, da bi mogel pri Senti priti do zaželjenega cilja, se mu zdi gotovo. Toda njej se ni hotel odpovedati.

"Najina zaroka ne bi se smela biti objavljena," pravi pikro. Sicer je bilo proti Dormeckovi želji, da je hotel bankir zaroko nekaj časa odložiti tajno, kajti z objavo bi p rišel do večje veljave. Toda sedaj ma je mnogo lažje na tem, da zaradi Sente ostane zaroka še tajna. Njegova strast do lepega dekleta je postala prevelika, kot pa bi mogel prenesti, da bi se odvrnila od njega. Z njo mora biti mnogo bolj zvezan predno ji bo izdal svojo tajnost. Na Sentino srečo in bolečino ne pomisli. Hotel jo je samo za vsako ceno imeti, ne da bi se mu bilo treba odpovedati Karoli Niemannovi. Kako bolečino bi mogel Senti prizadeti, na to niti ne misli. Njegova strast je hotela odstraniti vse, kar bi se mu postavilo na pot. Samo bogate neveste ni hotel izgubiti. Misli samo na sebe.

"Tudi ne sme biti objavljena, Hans; saj veš moje vzroke. Toda gospod Stolberg bo to zadevo odložil za sebe. Povedal sem mu samo zato, ker upam, da bomo gospoda Stolberga še pogosto mogli pozdraviti kot gosta v naši hiši in da mu ne bo treba razmišljati o našem prijateljskem občevanju."

Stolberg mirno pogleda Dormecku. "Bodite brez skrbi; pri meni je vaša tajnost dobro shranjena, ker nimam navade govoriti o stvareh, ki so mi bile zaupane."

Hans Dormeck zopet najde svoj prijazen nasmeh in je pomirjen. Od Stolberga Senta ne bo izvedela o njegovi zaroki. "O, prav nič me ne skrbi in sem se le težko vdal v dolgo čakanje, ki mi je bilo naloženo. Samo začudil sem se, ko je moj tast pri vas napravil izjemo."

"Poznam ljudi, Hans; če ne bi bil gotov molka gospoda Stolberga, mu o tem ne bi ničesar povedal."

Sluga odpre vrata v obednico in naznani, da je večerja pripravljena.

Vsi trije gredo v obednico, ki kaže bogastvo hiše. Majhna okrogla miza je okusno pogrnjena in praznično okrašena s cvetlicami. Na svetlo rumenem prtu iz damasta stoji dragocen porcelan, bogat kristal in srebrno orodje. V krasno obrušeni kozareh iz kristalnega stekla se že zlato vino, v katerem se lomijo svetloba električne razsvetljave in meče na prt svetle kolobarje.

Vsi trije so v svojih črnih oblekah v vidnem nasprotju med seboj, kajti vsak je za sebe predstavljal posebnost: sivi bankir z lepo oblikovano glavo, Stolberg z odločnimi, trdimi potezami, ki so govorili o borbi in delu in lepi, četudi brezpomembni Hans Dormeck.

Sluge prično naxiti na mizo; vse gre brezhibno. Tudi ob odsotnosti gospodinje je bilo videti skrbno gospodinjstvo. Z veliko slastjo si Stolberg privoščil izborno pripravljene jedi in dobro kapljico, katero je naročil gospodar, toda sedaj o tem ničesar ne reče. Proti bankirju je uljuden, toda se nikakor ne sili in se obnaša popolnoma naravno, kot je bila njegova navada. Toda zaradi Hansa Dormecku se mora bolj držati. Takoj ve, da ž njim ne bo nikdar mogel imeti prijateljskih razmer, četudi je kazal veliko ljubeznivost — in morda ravno zaradi tega ne. Nekoliko pomisli, kakega duha mora biti gospodarjeva hči, ker Dormecku tako zelo ljubi. Toda neiskusne ženske pogosto vzamejo za čisto zlato, ker je v resnici ničvredna kovina.

Ali je Hans Dormeck Karoli Niemannovi vračal ljubezen — ali pa jo je pozelel samo zaradi njenega bogatstva? Stolberg sodi Dormecku skoro popolnoma pravilno, že takoj, ko ga je prvič videl: sebičen lahkoživec, prijazen in priljživ, toda nevreden ljubezni, prijeten družabnik, dokler ni kdo posegel v globino in je bil popolnoma sposoben navezati nase ženska sreča in jih — prevariti. Gizdav na zunanost, mogoče strasten, toda brez globokega uma. In tako je Stolberg skoro natančno zadel Dormeckov značaj.

Stolberg prične nato govoriti o poljedelstvu in Dormeck se s pusti v pogovor. Toži o slabih časih in pripoveduje, da so vsa posestva v okolici zelo zadolžena.

"Na kmetiji je samo še mogoče izhajati, kdor je v tako prijetnem položaju, kot vi, gospod Stolberg, da mu ni treba odplačevati dolgov. Človek gara samo za obresti in slaba letina mora tega ali onega uničiti," pravi nejevoljno. Njegov tast ga nekoliko zamišljeno pogleda.

"To pride od tega, ker so tvoji predniki vedno preveč zapravljali in mnogo več, kot pa bi smeli. Tako so svoja posestva od rodu do rodu oslabil in sedaj se moreš rešiti gorja ti, ker si vnuk! Sicer pa vi kmetovalci vedno stokate in tarnate. Nikdar nimate vremena, ki ga potrebujete in nekaj mora biti vedno krivo, da ne gre prav."

"Saj si že pri Erlachu videl, kako slabo je s kmetijo."

Bankar skomigne z rameni. "Zgled, ki potrjuje moje mnenje. Niti Erlach, niti njegovi predniki niso brez krivde nad propadom. Da je igral in špekuliral, ne da bi se na to kaj razumel, je pospešilo njegov padeč."

"Hotel je pač pokriti izgube, ki mu jo je prinesla inflacija, kot nam vsem. Vse nas je uničila."

"Ne more se tajiti, da je inflacija vsem prinesla velike izgube, tudi Erlachu, toda mesto da bi delal nasproti poginu z dvojnjo varnostjo in pridnim delom, je izgubil mir in je pričel špekulirati in igrati, da bi popravil izgube. Za to pa so potrebni železni živci. Teh pa ni imel in zato je šlo za njim vedno bolj navzdol. Snili se mi, toda brez krivde ni nad svojim propadom. Še bolj pa se mi smili njegova hči. Na njej je postal zločinec."

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Zagonetno hranivo

Hitri razvoj raznih znaniosti, kot na primer fiziološke kemije, fiziologije, fiziopatologije in bakteriologije je povzročil prave revolucije v medicini. Vse te znanstvene revolucije in evolucije so spremenile do tedaj veljavne zakone, vendar pa je poleg no vejših ugotovitev upoštevala znanost večkrat tudi še stare kulturne pridobitve.

Posebno važno revolucijo je povzročila mlekarstva bakteriologija. Znanost se je zagrizeno vrgla na preiskovanje mleka in pri tem odkrila še nepoznane bacile in bakterije, ki se nahajajo prav tako v surovem kot v pasteuriziranem mleku, jogurtu, kefirju, kumisur, kislem mleku in v drugih mlečnih izdelkih. Pri tem je zelo važna ugotovitev, da moramo ločiti koristne in škodljive bakterije.

Prof. dr. Mečnikov, upravitelj Pasteurjevega zavoda v Parizu, ki je eden prvih pionirjev mlekarstva bakteriologije, je ugotovil zdravilno delovanje jogurta, to je, jogurt vsebuje samo koristne bakterije, ki preprečujejo razvoj in delovanje vseh škodljivih gnilobnih bakterij.

Znanstveniki so ugotovili, da so si ljudje največkrat sami krivi svoje nepravilne prebave. Prebivalstvo večjih mest pa ne greši samo z nepravilno prehrano, temveč se tej pridružujejo še druge napake, kakor na primer nepravilni način življenja, naporno delo, premalo gibanja, večkratno razburjenje, infekcije itd. Vse to povzroča hitro staranje, pa tudi nastop raznih bolezni.

Že pred štiridesetimi leti je opozarjal dr. Mečnikov, naj se polaga večja pažnja prehrani. Za hrano, katero uživamo, ni važna toliko količina, kakor tudi ne njena enostranska kakovost temveč le pravilna kemična sestava.

Živimo v časih, ko ljudje uživajo preveč mesa, četudi so na primer jogurt in druge mlečne pijače cenejše in imajo velik zdravilni učinek. Prekomerno uživanje mesa ima veliko napako za naše telo, ker se one beljakovine, ki se ne prebavijo v debelem črevesu dalekosežno razkrajajo. To razkrajanje povzroča gnilobne bakterije, ki se nahajajo v debelem črevesu. Pri tem se razvijajo razne strupene snovi, kakor na primer toksini, ptomaini, fenol, itd. Če preidejo ti strupi v kri, povzročajo samostojno zastupljenje. Sicer je naloga

ledvic in jeter, da zadržijo omenjene strupe, in so tako nekatere čistilnice, če pa slučajno uidejo ledvicam, se lahko napravijo neškodljive samo z antitoksičnimi žlezami, ki se izločajo v notranjosti.

Sodobna znanost je ugotovila, da zelo ovirajo epitelne stanice črevesnih žlez v zdravem organizmu, kakor tudi izločki v želodcu in črevih razmnožitev črevesnih bakterij. Vendar je to delovanje omejeno do konce tanklega črevesa.

Četudi v debelem črevesu uniči zidino zastupit množico gnilobnih bakterij, jih ostane še vedno ogromno število živih. Kadar pa je temperatura za njih ugodna in dobijo tudi primerno hrano, se neverjetno hitro razmnožijo, ker ostanki hrane zastajajo dalje časa v debelem črevesu.

Hrana potrebuje dve in pol do tri ure, da preide skozi tanko črevo, ki je dolgo od pet do sedem metrov, nasprotno pa potrebujejo ostanki hrane dvanajst do dvajset ur, da zapuste debelo črevo, ki je dolgo komaj en in pol metra.

Po mišljenju prof. Mečnikova je bila najradikalnejše sredstvo za odstranjevanje gnilobnih bakterij iz debelega črevesa operativno odstraniti. Dr. Mečnikov je tudi ugotovil, da dosežejo ptice, na primer papagaji, kljub razmeroma težko prebavljivi hrani, katero jim polagamo, veliko starost, ker nimajo debelega črevesa. Ker se pa pri človeku sevoda ne sme odstraniti debelo črevo moramo uživati le tako hrano, ki je čim manj primerna za gnilobne bakterije. Taka hrana bi bila tudi jogurt.

Jogurt pa ne samo da ovira gnilobne bakterije v razvoju, temveč jih tudi uničuje in odstranjuje iz debelega črevesa. Jogurt, ki vsebuje sledede koristne bakterije: thermobacterium, bulgaricum, thermo bacterium jogurt in streptococcus thermophilus, je zelo odporen proti kislinam in raznim mikrobov. Radi tega se ne uniči pri prehodu iz želodca v tanko in debelo črevo. Znanost je dalje ugotovila, da se nahajajo v blatu še žive jogurtove bakterije, če uživamo jogurt dalj časa.

Čisto napačno pa je misljenje, da ima domače kislomleko iste lastnosti kot jogurt. Razlike med jogurtom in domačim kislim mlekom so sledeče:

a) v domačem kislem mleku (ni že omenjenih bakterij jogurta;

b) nima uničevalne in odstrnjevalne moči za gnilobne bakterije iz debelega črevesa;

c) nima tiste zdravilne moči kot jogurt;

d) kislomleko je lahko tudi nevarno, ker večkrat vsebuje razen koristnih bakterij tudi še škodljive bakterije.

Jogurt je naravna gosta mlečna pijača, ki jo pripravljajo iz kravjega, ovčjega, kozjega ali bivoljvega mleka. In lahko prebavljiva mlečna hrana. Zdravniki predpisujejo jogurt kot zdravilo proti akutni toksikosti, driski, arteriosklerozi, dalje bolnikom, ki bolujejo na ledvicah, jetrih, črevesu, želodcu, na sladkorni bolezni, pri endo in eksogenem zastrupljenju in pri kronični zapeki.

VSE PARNIKE

in
LINJE

ki so
važne za
Slovence

zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

Društva, ki nameravajo prirediti dramatične prireditve, opozarjamo na:

IGRE

ki jih imamo v zalogi.

- Edda, drama v 4. delj. 50
- Marta, Semelj v Richmondu, 4. dejanja 50
- Prepeluh, narodna pravljica v 6. dejanjih 45
- Tončkovo sanje na Miklavžev večer, Mladinska igra s petjem v 8. dejanjih 50
- R. U. R. Drama v 3. dejanjih o predigro, (Čapek), ves. 45
- Revizor, 5. dejanj, tras vezana 75
- Vrtinec, drama v 3. dejanjih 45
- Za krit in svobodo, igra v 5. dejanjih 35
- Ljudski oder:
- 5. sv. Po 12 letih, 4. dejanja 50
- 11. sv. Zapravljivec 50
- 12. sv. Skopuh 50
- Zbirka ljudskih iger:
- 5. snopč. Mla pod semijo, 8v. Neža, Sanje 50
- 13. snopč. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok 50
- 14. snopč. Sv. Boštjan, Junakinja deklica, Materin blagoslov 50
- 15. snopč. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža 50
- 20. snopč. Sv. Just; Ljubzen Marijinega otroka 50

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 W. 18 ST., NEW YORK

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuha je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so sestavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravno draga, pridenite kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "Glas Naroda" imamo sledede kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimale:

LJUDSKA KUCHARICA
Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom.
Cena 50c

SLOVENSKA KUCHARICA
Najpopolnejša izdaja — 728 strani.
Cena \$5.

KUCHARICA
965 navodil, 255 strani.
broširana \$1.25...
vezana \$1.50

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

mačim kislim mlekom so sledeče:

a) v domačem kislem mleku (ni že omenjenih bakterij jogurta;

b) nima uničevalne in odstrnjevalne moči za gnilobne bakterije iz debelega črevesa;

c) nima tiste zdravilne moči kot jogurt;

d) kislomleko je lahko tudi nevarno, ker večkrat vsebuje razen koristnih bakterij tudi še škodljive bakterije.

Znanstvenika Rosenthal in Liefman sta ugotovila, da osebe, ki so imele v svojem telesu kali raznih nalezljivih bolezni, (kolera, tifus, itd) niso več izločale v blatu po deset do štirinajst dnevem uživanju bacile teh kužnih bolezni.

Po statistiki se je prodalo v Ljubljani leta 1936 31.700 kg. leta 1937 36.000 kg in leta 1938 65.000 kg jogurta. Iz tega je razvidno, da poraba jogurta v Ljubljani naglo raste.

Če pregledamo statistike Carigrada, vidimo, da je bila poraba jogurta v letu 1938 tri in pol milijona kilogramov. Tu uživajo jogurt vsak dan, mladi in stari, bogati in revni.

In skrivnost Zoro Aghovega dolgega življenja je samo v tem, da je vse svoje življenje užival jogurt, kar je tudi izjavil nekaj dni pred svojo smrtjo poročevalcu časopisa "Aksun."

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- ODPLUTJA — Meseca
- 27. junija: De Grasse v Havre
 - 28. junija: Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre, Hamburg v Hamburg
 - 30. junija: Bremen v Bremen, Mauretania v Cherbourg

- JULIJA
- 1. julija: Champlain v Havre, Rex v Genoa
 - 3. julija: Nieuw Amsterdam v Bolougne
 - 5. julija: Queen Mary v Cherbourg, New York v Hamburg
 - 6. julija: Ile de France v Havre
 - 7. julija: Europa v Bremen
 - 8. julija: Conte di Savoia v Genoa
 - 12. julija: Normandie v Havre, Hansa v Hamburg
 - 14. julija: Vulcania v Trst
 - 15. julija: Aquitania v Cherbourg
 - 19. julija: Queen Mary v Cherbourg, Deutschland v Hamburg
 - 22. julija: Rex v Genoa, Ile de France v Havre
 - 24. julija: Bremen v Bremen
 - 25. julija: Nieuw Amsterdam v Bolougne
 - 26. julija: Hamburg v Hamburg
 - 28. julija: Saturnia v Trst
 - 29. julija: Mauretania v Cherbourg, Champlain v Havre

- AVGUSTA
- Europa v Bremen
 - 2. avgusta: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, New York v Hamburg
 - 5. avgusta: Conte di Savoia v Genoa, Ile de France v Havre, Queen Mary v Cherbourg, Hansa v Hamburg
 - 11. avgusta: Bremen v Bremen
 - 12. avgusta: Rex v Genoa
 - 15. avgusta: Nieuw Amsterdam v Bolougne
 - 16. avgusta: Deutschland v Hamburg, Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre
 - 19. avgusta: Champlain v Havre
 - 22. avgusta: Europa v Bremen, Vulcania v Trst
 - 23. avgusta: Hamburg v Hamburg, Queen Mary v Cherbourg
 - 24. avgusta: Ile de France v Havre
 - 26. avgusta: Mauretania v Cherbourg
 - 29. avgusta: Bremen v Bremen
 - 30. avgusta: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

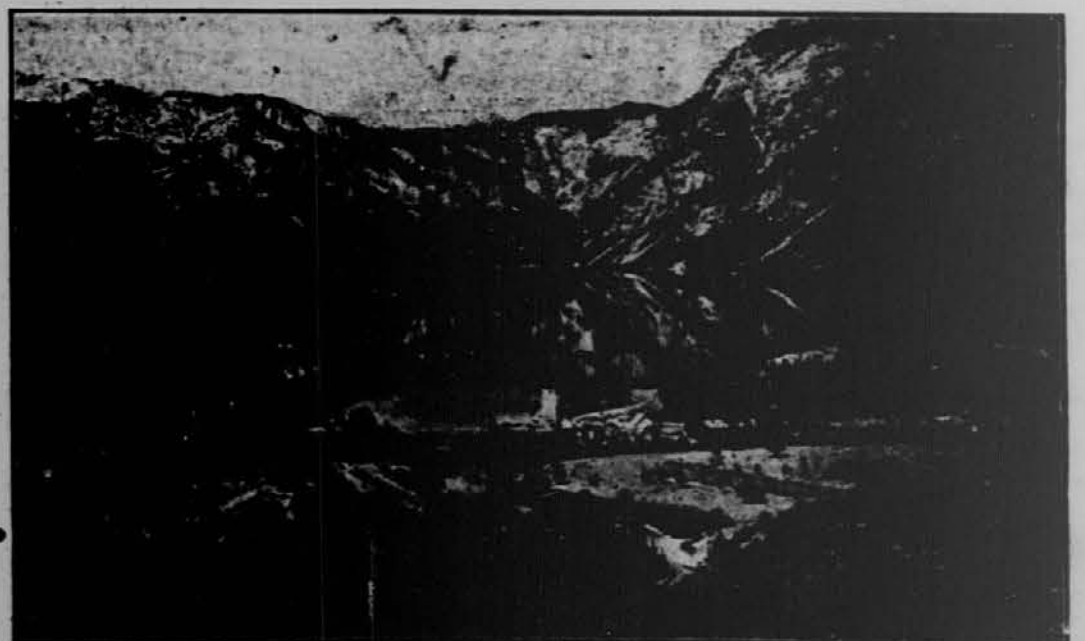
"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : I 5 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjako jezaro